

Gemeente Amsterdam
t.a.v. de wethouder Zorg,
de heer E. van der Burg
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Datum: 29 augustus 2014

Kenmerk: 14-0172//FO

Onderwerp: Begeleidend schrijven bij inspraakreactie op Wmo-verordening 2015

Geachte heer Van der Burg,

In deze brief gaan wij in op een aantal belangrijke elementen uit de Wmo-verordening 2015, die nu voorligt voor inspraak. We hechten eraan om hier in een aparte reactie aandacht voor te vragen, naast onze gedetailleerde inspraakreactie op de Wmo-verordening via het standaardformulier.

In de verordening zien wij vier elementen die van cruciaal belang zijn voor cliënten die een beroep doen op maatschappelijke ondersteuning.

Zwakke rechtspositie van burgers in fase van melding en onderzoek

De nieuwe inrichting van de aanvraagprocedure door middel van melding en onderzoek, plaatst deze procedure feitelijk buiten de werking van de Algemene wet bestuursrecht.

De burger heeft in deze fase van de procedure geen wettelijke mogelijkheid om de overheid tot een besluit binnen een bepaalde termijn aan te zetten. Ook niet als er sprake is van vertraging van de procedure of in schrijvende gevallen. Evenmin zijn in deze fase het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel uit de AWB van toepassing. Dit heeft tot gevolg dat het machtsevenwicht tussen burger en overheid ernstig wordt verstoord.

Als we dit gegeven beschouwen in de actuele Amsterdamse context, waarin het stelsel van wijkzorg nog moet worden ontwikkeld, er daarmee onvoldoende waarborgen zijn dat meldingen van burgers in 2015 tijdig worden onderzocht en opgevolgd met een aanvraag, komen we tot de conclusie dat burgers hiermee ernstig kunnen worden benadeeld. Zowel principieel, als gezien de aard van de doelgroepen waarop de Wet maatschappelijke ondersteuning zich richt, vinden we dit niet acceptabel.

Kan het college waarborgen bieden voor een zorgvuldige en tijdige behandeling van meldingen van burgers in de komende jaren, opdat aan hen tijdig passende ondersteuning geboden wordt?

Aanvullende criteria verhogen de toegangsdrempel tot maatwerkvoorzieningen

De wet stelt dat gemeenten maatwerkvoorzieningen aan burgers bieden als zij hun zelfredzaamheid of participatie niet, of onvoldoende, kunnen verbeteren met behulp van het netwerk of algemene voorzieningen.

In de Wmo-verordening van de gemeente Amsterdam zijn forse aanvullende criteria voor maatwerkvoorzieningen opgenomen, die niet zijn ingegeven door de wettekst.

Daarmee ontstaat een kloof tussen de ondersteuning die via algemene voorzieningen geboden wordt en de criteria om in aanmerking te komen voor een maatwerkvoorziening.

We voorzien dat er cliënten zullen zijn die (net) niet aan de aanvullende criteria voor maatwerkvoorzieningen voldoen, maar die bij de algemene voorzieningen en/of het eigen netwerk niet de ondersteuning kunnen krijgen die zij nodig hebben.

Hoe gaat het college om met de ondersteuningsbehoefte van deze cliënten, als zij een aanvraag voor een maatwerkvoorziening doen?

Wijst het college de aanvraag dan af, onder verwijzing naar de aanvullende criteria in de verordening? Of gaat het college toch op zoek naar passende maatwerkvoorzieningen (en zo ja, op welk artikel van de verordening is dat gebaseerd)?

We vragen u een duidelijke uitspraak te doen over deze wezenlijke vraag.

Verhuizen of woningaanpassing

Het college heeft met het Koersbesluit “Noodzaak voorop” een beleid uitgezet dat zwaar steunt op de inzet van het sociale netwerk. Dit uitgangspunt moet consistent vertaald worden in de regelgeving en de Wmo-verordening. Niet eenzijdig door de toegang tot voorzieningen te beperken, maar evenzeer door het creëren van de noodzakelijke randvoorwaarden voor die dragende samenleving.

In schril contrast met dit uitgangspunt, handhaaft het college in de Wmo-verordening de bepaling dat er geen woningaanpassingen worden getroffen als verhuizing goedkoper is.

Hier ontbreekt een consequente vertaling van de nieuwe visie op de dragende samenleving naar de regelgeving. We roepen het college op om hier een consistent beleid te voeren:

In de beoordeling van een aanvraag voor een woningaanpassing moet altijd de inzet van het sociale netwerk worden betrokken. Ook als een woningaanpassing duurder is dan een verhuizing, kan dit de meest passende voorziening zijn, omdat iemand daarmee de ondersteuning van het netwerk kan behouden. De kosten voor een woningaanpassing kunnen worden terugverdiend doordat minder formele zorg nodig is.

Kwaliteit van het onderzoek naar de ondersteuningsvraag

De verordening maakt inzichtelijk hoe cruciaal de onderzoeksfase is voor het bepalen van de juiste ondersteuning. Daarmee wordt ook evident dat het noodzakelijk is dat de medewerkers die met deze taak worden belast, beschikken over een hoog deskundigheidsniveau en brede competenties. De eisen die worden gesteld aan de competenties en deskundigheid van de medewerker die het onderzoek uitvoert, zouden moeten worden opgenomen in de beleidsregels.

We ondersteunen nadrukkelijk het uitstekende pleidooi van de “Kenniskring Stadsdorpen Amsterdam” in hun inspraakreactie, dat de medewerkers belast met het onderzoek, niet alleen moeten onderzoeken *of* er inzet van informele zorg mogelijk is, maar ook of de informele zorg veilig en van goede kwaliteit is. Ook hier moet uit de verordening consistentie met de nieuwe beleidsvisie blijken.

Medezeggenschap borgen

De nieuwe Wmo biedt een beperkte borging van de medezeggenschap van cliënten. We hebben in onze inspraakreactie concrete voorstellen gedaan om de medezeggenschap goed te verankeren in de verordening. Onze zorg is dat medezeggenschap anders te vrijblijvend wordt ingevuld. Juist met het oog op de verschuiving naar resultaatgerichte financiering, vinden we dat zeer onwenselijk, want het vergroot de kwetsbaarheid en afhankelijkheid van cliënten.

Een belangrijk punt in relatie tot de medezeggenschap, is de keuze van het college om ambulante ondersteuning en laag-specialistische dagbesteding onder te brengen bij de algemene voorzieningen. Voor aanbieders van algemene voorzieningen wordt in de verordening geen medezeggenschap geformaliseerd. We pleiten ervoor dit wel te doen, omdat cliënten van algemene voorzieningen anders geen enkele formele invloed kunnen uitoefenen op de kwaliteit die aanbieders bieden.

Hoogachtend,

Mr. A.W. Warnar

Directeur